CZU: 341.95:314.74:341.22 **DOI:https://doi.org/10.59295/pasfpi2025.07**

MECANISMUL DE APLICARE A INTERDICȚIILOR DE INTRARE, REFUZULUI DE INTRARE ȘI IEȘIRE A STRĂINILOR

MECHANISM FOR APPLYING THE ENTRY BANS, REFUSAL OF ENTRY AND EXIT OF FOREIGNERS

PUNGA Iurie
Academia „Ștefan cel Mare" a MAI
ORCID:orcid.org/0000-0002-07455062
E-mail: iurie372@gmail.com

***Abstract**. Unlike the times when our state's security was based on military power, today's national security is based on a central theme that is comprised of the values of the rule of law, good governance, and strong institutions that exist to serve the people, not a select group. We must follow this direction with uncompromising exactitude. Otherwise, we will live in an environment of insecurity that benefits the minority at the expense of the majority. One of the fundamental objectives of the European Union is to create a space without internal borders, where people can move, live and work, with the firm belief that their rights are fully respected and their security is guaranteed.*

***Keywords:** stay in the Republic of Moldova, entry ban, ban stamp, refusal of entry, refusal of exit, border security, alert.*

***Rezumat.** Spre deosebire de timpurile când securitatea statului nostru se baza pe puterea militară, astăzi securitatea națională se bazează pe o temă centrală care este compusă din valorile statului de drept, buna guvernare și instituțiile puternice care există pentru a servi poporul, nu un grup select. Trebuie să urmăm această direcție cu o exactitate fără de compromis. În caz contrar, vom trăi într-un mediu de insecuritate de care beneficiază minoritatea în defavoarea majorității. Unul dintre obiectivele fundamentale ale Uniunii Europene este crearea unui spațiu fără frontiere interne, în care oamenii să se poată deplasa, trăi și lucra, având convingerea fermă că drepturile le sunt pe deplin respectate, iar securitatea le este garantată.*

***Cuvinte-cheie:** ședere în Republica Moldova, interdicție de intrare, ștampila de interdicție, refuzul intrării, refuzul ieșirii, securitatea frontierei, consemn nominal.*

Introducere. Migrația internațională reprezintă un fenomen complex și dinamic, cu implicații majore asupra securității naționale, ordinii publice și relațiilor internaționale. În acest context, statele își rezervă suveranitatea de a controla accesul pe teritoriul propriu și de a adopta măsuri restrictive față de cetățenii străini care nu îndeplinesc condițiile legale de intrare sau ședere. Interdicția de intrare, refuzul de intrare și măsurile privind ieșirea străinilor sunt instrumente esențiale în cadrul politicilor de imigrație și securitate, reprezentând totodată forme de exercitare a suveranității statale.

1. Scopul cercetării. Scopul prezentei lucrări este de a analiza mecanismul juridic și instituțional prin care aceste măsuri sunt aplicate, evidențiind cadrul legal național și internațional, condițiile de fond și formă pentru dispunerea lor, precum și garanțiile procedurale acordate persoanelor vizate. Lucrarea își propune să contribuie la înțelegerea aprofundată a echilibrului necesar dintre interesele legitime ale statului și respectarea drepturilor omului, într-un domeniu sensibil, aflat la intersecția dintre dreptul național, dreptul european și dreptul internațional public.

2. Rezultate obținute și discuții

1.1 Mecanismul de aplicare a interdicțiilor de intrare în Republica Moldova

Străinii care dețin viză și cei care nu au obligația de a obține viză de intrare în Republica Moldova pot intra pe teritoriul țării și se pot afla până la 90 de zile calendaristice în decursul oricărei perioade de 180 de zile calendaristice, ceea ce implică luarea în considerare a ultimei perioade de 180 de zile precedente fiecărei zile de ședere, dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel. În acest sens, data intrării se consideră ca fiind prima zi de aflare sau de ședere pe teritoriul Republicii Moldova, iar data ieșirii se consideră ca fiind ultima zi de aflare sau de ședere pe teritoriul Republicii Moldova. Perioadele de ședere și de aflare autorizate în temeiul unui permis de ședere sau al unei vize nu sunt luate în considerare la calculul perioadei de ședere. Străinii aflați temporar în mod legal pot rămâne pe teritoriul Republicii Moldova numai până la data la care încetează dreptul de aflare stabilit prin viză, permis de ședere, confirmare a dreptului de aflare, ulterior aceștia fiind supuși, după caz, condițiilor generale de intrare, aflare sau ședere pe teritoriul Republicii Moldova.

Străinii aflaţi în Republica Moldova se bucură de aceleaşi drepturi şi libertăţi ca şi cetăţenii Republicii Moldova, garantate de Constituţia Republicii Moldova şi de alte legi, precum şi de drepturile prevăzute în tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte, cu excepţiile stabilite de legislaţia în vigoare. Pe timpul aflării sau şederii în Republica Moldova, străinii sînt obligaţi să respecte legislaţia Republicii Moldova şi să se supună, în condiţiile legii, controlului organelor abilitate. La fel, au obligația să respecte scopul pentru care li s-a acordat dreptul de intrare şi, după caz, dreptul de şedere pe teritoriul ţării, de asemenea să părăsească teritoriul Republicii Moldova la expirarea termenului de şedere acordat.

Împotriva străinilor care au intrat legal în Republica Moldova, dar a căror şedere a devenit ilegală, durata interdicţiei de intrare este stabilită în modul următor:

a) de un an – în cazul unei şederi ilegale de la 3 luni la 1 an;
b) de un an – în cazul nerespectării scopului pentru care le-a fost acordat/prelungit dreptul de şedere provizorie;
c) de 2 ani – în cazul unei şederi ilegale de la 1 la 2 ani;
d) de 3 ani – în cazul unei şederi ilegale de la 2 la 3 ani;

e) de 5 ani – în cazul unei şederi ilegale de peste 3 ani;
f) de 3 ani – în cazul practicării ilegale a unei activităţi de muncă;
g) de 5 ani – în cazul comunicării cu premeditare de informaţii personale false;
h) de 5 ani – în cazul expulzării.

Sub incidenţa prevederilor menționate nu cad străinii care sînt căsătoriţi cu cetăţeni ai Republicii Moldova sau cu alţi străini cu drept de şedere permanentă în Republica Moldova sau care au copii minori ori copii inapţi pentru muncă comuni cu persoanele care au drept de şedere pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepţia cazurilor în care străinii au fost decăzuţi din drepturile părinteşti.

În cazul străinilor care solicită returnare voluntară şi/sau care pleacă cu mijloace financiare proprii sau care rambursează ulterior autorităţii competente pentru străini cheltuielile suportate pentru îndepărtarea de pe teritoriul Republicii Moldova, termenele interdicţiilor de la lit.a)-d) se reduc la jumătate.

În cazul străinilor care au comis pe teritoriul Republicii Moldova infracţiuni cu intenţie sau infracţiuni grave, deosebit de grave sau excepţional de grave din imprudenţă, durata interdicţiei de intrare în Republica Moldova este de 5 ani, iar cînd aceştia reprezintă o ameninţare gravă pentru ordinea publică sau pentru securitatea naţională, durata interdicţiei se stabileşte pentru un termen de pînă la 10 ani.

Împotriva străinilor care au intrat ilegal în Republica Moldova, durata interdicţiei este de 5 ani.

Străinilor care au fost îndepărtaţi de pe teritoriul Republicii Moldova pe cheltuiala statului li se adaugă un spor de 6 luni la perioadele de interdicţie aplicate anterior, care însă nu trebuie să depăşească în total 5 ani, iar în cazul străinilor care reprezintă o ameninţare gravă pentru ordinea publică sau pentru securitatea naţională, perioada de interdicţie nu trebuie să depăşească în total 10 ani.

În toate cazurile, interdicţia de intrare în Republica Moldova este dispusă:
a) de autoritatea competentă pentru străini, în condiţiile legii, în privinţa străinului returnat de pe teritoriul Republicii Moldova;
b) de Poliţia de Frontieră din subordinea Ministerului Afacerilor Interne în privinţa străinului care a ieşit din Republica Moldova după data la care şederea sa a devenit ilegală, fără a face obiectul unei măsuri de returnare de pe teritoriul ţării.

Măsura interdicţiei de intrare în Republica Moldova se dispune şi împotriva străinilor, dacă:
a) există indicii că fac parte din grupuri criminale organizate cu caracter transnaţional sau că sprijină în orice mod activitatea acestor grupuri;
b) există indicii să se presupună că au săvîrşit sau că au participat la săvîrşirea unor infracţiuni contra păcii şi omenirii ori a unor crime de război, ori a unor crime contra umanităţii, prevăzute în tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte;

c) au prezentat informaţii false la perfectarea documentelor de intrare în Republica Moldova;
d) organizaţiile internaţionale al căror membru este Republica Moldova sau autorităţile publice care desfăşoară activităţi de combatere a terorismului semnalează că aceştia finanţează, pregătesc, sprijină în orice mod sau comit acte de terorism.

Măsura interdicţiei de intrare poate fi realizată prin aplicarea pe document de călătorie valabil a ştampilei de interdicţie, în care se precizează durata interdicţiei.

În toate cazurile de dispunere a măsurii interdicţiei de intrare în Republica Moldova se instituie un consemn nominal în Sistemul informaţional integrat automatizat „Migraţie şi azil" de către autoritatea competentă pentru străini sau de către Poliţia de Frontieră din subordinea Ministerului Afacerilor Interne.

Instituirea măsurii interdicţiei de intrare în Republica Moldova se comunică străinilor în scris de către organul care a adoptat măsura, împreună cu motivele care stau la baza dispunerii ei şi se aduce la cunoştinţa străinului printr-o decizie separată fie concomitent cu o decizie de returnare.

Termenul interdicţiei începe să curgă de la data ieşirii străinului de pe teritoriul Republicii Moldova, iar în cazul în care străinul nu se află pe teritoriul Republicii Moldova – de la data emiterii deciziei.

Interdicţia de intrare dispusă străinilor poate fi ridicată de către autoritatea competentă pentru străini în următoarele cazuri:

a) străinul este căsătorit cu un cetăţean al Republicii Moldova, iar căsătoria nu este fictivă;

b) străinul este căsătorit cu un alt străin cu drept de şedere permanentă în Republica Moldova, iar căsătoria nu este fictivă;

c) străinul are copii minori sau copii inapţi pentru muncă, comuni cu cetăţeni ai Republicii Moldova, dacă aceştia se află la întreţinerea lui sau dacă există obligaţia plăţii pensiei alimentare, obligaţie pe care străinul şi-o îndeplineşte cu regularitate;

d) străinul beneficiază de dreptul de dobîndire a cetăţeniei Republicii Moldova prin recunoaştere.

2.2 Mecanismul de aplicare a refuzului de intrare şi ieşire a străinilor

Măsura nepermiterii intrării în Republica Moldova a străinului este motivată de Poliţia de Frontieră din subordinea Ministerului Afacerilor Interne şi comunicată persoanei în cauză, faptul consemnîndu-se în Sistemul informaţional integrat automatizat „Migraţie şi azil". Decizia privind aplicarea măsurii nepermiterii intrării în Republica Moldova poate fi contestată în conformitate cu legislaţia în vigoare.

Poliţistul de frontieră decide cu privire la refuzul intrării sau ieşirii în/din Republica Moldova în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare. Străinul, căruia i s-a refuzat intrarea în Republica Moldova, este informat despre măsura aplicată în limba de circulaţie internaţională pe care acesta o înţelege, pentru aceas-

ta, poliţistul de frontieră completează formularele standard ale Deciziilor privind refuzul intrării sau ieşirii persoanei din Republica Moldova. Persoana, căreia i s-a aplicat măsura refuzului intrării sau ieşirii în/din Republica Moldova, semnează şi primeşte o copie a deciziei pe baza formularului standard. Dacă persoana refuză să semneze formularul, poliţistul de frontieră indică motivul refuzului în formular la secţiunea „comentarii" şi eliberează o copie persoanei faţă de care a fost aplicată măsura respectivă. În cazul aplicării măsurii de refuz al intrării/ieşirii în/din Republica Moldova, se aplică ştampila de intrare/ieşire în paşaport, anulată printr-o cruce cu cerneală neagră, care să nu poată fi ştearsă şi se scrie lîngă aceasta, în partea dreaptă, de asemenea cu cerneală neagră care să nu poată fi ştearsă, litera/literele corespunzătoare motivului/motivelor refuzului intrării/ieşirii. Ulterior, poliţistul de frontieră este obligat să înregistreze orice refuz al intrării sau ieşirii în registru stabilit, unde se înscrie data refuzului intrării sau ieşirii, datele de identitate a persoanei, datele actului de călătorie, motivul argumentat legal al deciziei de refuz

Străinul căruia nu i se permite intrarea în Republica Moldova este obligat să părăsească imediat punctul de trecere a frontierei de stat către ţara de origine sau către orice altă destinaţie pe care o doreşte, cu excepţia teritoriului Republicii Moldova.

În cazul în care părăsirea imediată a punctului de trecere a frontierei de stat de către străinul căruia nu i se permite intrarea nu este posibilă, organul abilitat va dispune cazarea lui într-un loc amenajat în acest scop, pînă la încetarea motivelor care fac imposibilă plecarea acestuia, dar nu mai mult de 24 de ore de la data cazării. Dacă motivele care fac imposibilă plecarea nu încetează în 24 de ore de la data cazării, străinul va fi predat autorităţii competente pentru străini în vederea îndepărtării de pe teritoriul Republicii Moldova, în condiţiile legii.

Pe perioada valabilității deciziei privind neautorizarea intrării pe teritoriul Republicii Moldova nu pot fi reluate procedurile de control la frontieră în scopul autorizării intrării în țară a străinului.

Poliția de Frontieră refuză intrarea străinilor care nu întrunesc condițiile de intrare în următoarele cazuri:

a) nu dețin niciun document de călătorie valabil;
b) dețin un document de călătorie fals (falsificat/modificat);
c) nu dețin o viză valabilă, atunci când aceasta este necesară, un permis de ședere sau o viză de lungă ședere valabilă;
d) se află în posesia unor vize sau a unor permise de ședere false (falsificate/modificate);
e) nu dețin documentația corespunzătoare care să justifice scopul și condițiile șederii;
f) au beneficiat deja de dreptul de ședere de 90 de zile în orice perioadă de 180 de zile, luându-se în considerare ultima perioadă de 180 de zile precedentă fiecărei zile de ședere, dacă tratatele internaționale nu stabilesc altfel;
g) nu dispun de mijloace suficiente de subzistență corespunzătoare perioadei

și condițiilor de ședere sau de mijloace pentru întoarcerea în țara de origine ori pentru tranzit;

h) sunt persoane care fac obiectul unei alerte emise în bazele de date naționale în scopul refuzării intrării;

i) sunt considerați a fi o amenințare la adresa ordinii publice, securității naționale, sănătății publice sau relațiilor internaționale ale Republicii Moldova;

j) nu prezintă garanții că li se va permite intrarea pe teritoriul statului de destinație sau că vor părăsi teritoriul Republicii Moldova, în cazul străinilor aflați în tranzit;

k) au prezentat informații false la perfectarea documentelor de intrare în Republica Moldova;

l) au încălcat regimul frontierei de stat și regimul punctului de trecere a frontierei de stat;

m) au încălcat anterior, în mod nejustificat, scopul declarat la obținerea vizei sau la intrarea pe teritoriul Republicii Moldova;

n) în privința lor a fost instituit un consemn nominal de nepermitere a intrării în Republica Moldova;

o) au interdicție de intrare în Republica Moldova;

p) și-au epuizat durata de aflare sau de ședere pe teritoriul Republicii Moldova acordată prin lege.

Autorităţile publice sau instituţiile care deţin date şi informaţii cu privire la existenţa unor situaţii de natura celor indicate mai sus au obligaţia să informeze organele abilitate în domeniu.

În condițiile expuse mai sus, polițiștii de frontieră au dreptul să solicite justificarea scopului intrării străinilor în Republica Moldova, care sunt obligați să prezinte informații și documente ce confirmă scopul intrării:

1) pentru călătorii de afaceri:

a) o invitație din partea unei întreprinderi, organizații sau a unei instituții;

b) documente ce confirmă un interes economic (de exemplu: procură, contract de muncă, bilete sau invitații de participare la expoziții);

2) pentru călătorii în scop de studiu sau alte tipuri de instruire:

a) un document ce atestă înscrierea la o instituție de învățământ sau la alte forme de instruire;

b) carnet de student sau certificat privind frecventarea cursului;

3) pentru călătorii turistice sau motive personale:

a) document justificativ privind cazarea la hotel, invitația din partea gazdei în care se consemnează adresa cazării invitatului;

b) confirmarea privind rezervarea locului pentru o călătorie organizată sau orice alt document corespunzător indicând planurile călătoriei ce va fi întreprinsă;

c) biletul de întoarcere sau de circuit;

4) pentru călătoriile întreprinse în scopuri politice, științifice, culturale, sportive, cu ocazia unor evenimente religioase sau în alte scopuri: invitații, bilete de intrare, programe în care să fie înscris, acolo unde este posibil, numele organizației-gazdă și durata vizitei sau orice alt document corespunzător care să indice scopul vizitei;

5) pentru membrii echipajului atunci când aceștia sosesc cu o cursă aeriană internațională sau alt tip de transport pentru exercitarea atribuțiilor funcționale și solicită permisiunea de intrare temporară pentru perioada stabilită – legitimația de membru al echipajului.

Străinului nu i se permite ieşirea din ţară ca urmare a suspendării dreptului la libera circulaţie în străinătate din următoarele motive:

a) străinul execută o pedeapsă penală privativă de libertate în temeiul unei hotărâri a instanţei de judecată a Republicii Moldova;
b) în cadrul unui proces de urmărire penală sau de judecare a cauzei penale pe teritoriul Republicii Moldova, străinul este anunţat în căutare de către organul abilitat sau i s-a aplicat una din următoarele măsuri preventive, conform Codului de procedură penală:

– obligarea de a nu părăsi localitatea;
– obligarea de a nu părăsi ţara;
– transmiterea sub supraveghere a minorului;
– arestul la domiciliu;
– arestul preventiv;
– liberarea provizorie sub control judiciar sau pe cauţiune, cu obligaţia de a nu părăsi localitatea;

c) străinului i-au fost aplicate măsuri de constrîngere cu caracter medical, în condiţiile legii penale;
d) străinul are interdicţie de a părăsi ţara în temeiul unei încheieri a instanţei de judecată, conform Codului de executare.

În vederea punerii în executare a măsurilor respective, autorităţile care au dispus aplicarea lor au obligaţia de a le comunica autorităţii competente pentru străini. În toate situaţiile, se precizează motivele pentru care se solicită măsura nepermiterii ieşirii din ţară şi, după caz, sunt prezentate documentele confirmative.

Măsura de nepermitere a ieşirii din ţară se realizează prin:

a) instituirea unui consemn nominal în Sistemul informaţional integrat automatizat „Migraţie şi azil”;
b) aplicarea, de către autoritatea competentă pentru străini, în actele de identitate a ştampilei privind nepermiterea ieşirii din Republica Moldova.

Revocarea măsurii nepermiterii ieşirii din ţară se face prin anularea consemnului nominal din Sistemul informaţional integrat automatizat „Migraţie şi azil” şi prin aplicarea de către autoritatea competentă pentru străini a ştampilei în documentul de identitate privind revocarea nepermiterii ieşirii.

Măsura nepermiterii ieşirii din ţară încetează de drept dacă se dovedeşte că:

a) în privinţa străinului s-a dispus neînceperea urmăririi penale, scoaterea de sub urmărire penală ori încetarea urmăririi penale, achitarea sau încetarea procesului penal ori revocarea măsurii preventive a obligării de a nu părăsi ţara;
b) străinul a executat pedeapsa, a fost graţiat, beneficiază de amnistie sau a fost condamnat, prin hotărîre judecătorească rămasă definitivă, cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei.

Concluzii. Interdicțiile de intrare și refuzul accesului în teritoriu au, în mod predominant, un caracter preventiv, fiind aplicate în scopul protejării interesului public. Acestea se fundamentează pe evaluări individuale, bazate pe riscul potențial pe care un străin îl poate reprezenta pentru societate. În același timp, interdicțiile de ieșire pot avea un caracter reactiv, fiind dispuse în contextul unor proceduri judiciare sau administrative în curs. Măsurile restrictive trebuie să fie reglementate strict prin lege, în conformitate cu principiul legalității. Claritatea, previzibilitatea și accesibilitatea normelor sunt esențiale pentru garantarea respectării drepturilor persoanelor vizate. Aplicarea acestor măsuri trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit, evitându-se aplicarea abuzivă sau discriminatorie. Autoritățile competente au obligația de a analiza fiecare caz individual, ținând cont de circumstanțele personale ale străinului, inclusiv de durata ședерii, legăturile familiale și gradul de integrare în societate. Dreptul la un recurs efectiv împotriva măsurilor de interdicție este garantat atât la nivel național, cât și european. Justiția administrativă joacă un rol esențial în verificarea legalității și temeiniciei acestor măsuri, precum și în prevenirea abuzurilor autorităților. Mecanismul aplicării interdicțiilor și refuzurilor de intrare este influențat pozitiv de normele Uniunii Europene.

Referințe bibliografice:

1. Legea nr. 200 din 16.07.2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova
2. Ordinul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră nr. 387 din 21.07.2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunii de aplicare a interdicției de intrare a străinilor în Republica Moldova
3. Legea nr. 28 din 15.02.2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova
4. Hotărârea Guvernului nr. 862 din 18.12.2024 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova
5. Ordinul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră nr. 589 din 29.08.2017 cu privire la stabilirea procedurii de refuz al intrării/ieșirii în/din Republica Moldova
6. Regulamentul (UE) 2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 cu privire la Codul Uniunii privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul Frontierelor Schengen)
7. Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală.